

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 20 • Perjantaina 22. lokakuuta 2010

61. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Runsaslukuinen seminaariyleisö kuunteli keskittyneesti alustuksia. Monessa pöytäkeskustelussa toivottiin seminaarille jatkoa.

Kurkijokelaisseminaari 16.10.

Kurkijokelaisasiaa ja perämoottoreita Forum Marinumissa Turussa

Kurkijokelaistaustaiset ja Kurkijoesta kiinnostuneet olivat liikkeellä runsain joukoin viime lauantaina. Tilaisuuden järjestäneen Kurkijoki-Seuran puheenjohtaja **Sakari Karsila** totesi tytyväisenä, että on aihetta olla kolminkertaisesti tytyväinen. – Etukäteen ajattelimme, että tässä tilassa on 20-30 henkilöä kokoontuneina aiheen ympärille, hän kertoi ja katseli hymyillen ympärilleen, kun salin kaikki paikat olivat täynnä ja yli 70 henkilöä kuunteli kiinnostuneena.

Sopeutuminen ei ollut helppoa

Kotiseutuneuvos **Eino Vepsä** käsitteli alustuksessaan kurkijokelaisten sijoittumista ja sopeutumista Loimaan seudulle. – Kaikki tietävät, miksi tänne tultiin, Eino Vepsä kiteytti alkuaikojen historiaa ja tarkensi vielä evakkomatkien reittejä Pohjanmaan kautta Loimaalle. Maansaannin vaikeuksien vuoksi monet joutuivat asumaan toisten nurkissa ja ulkorakennuksissa, kunnes päästiin omien

rakennusten rakentamiseen. Niistäkin yleensä ensin rakennettiin navetta ja sauna, joissa asuttiin alkuaikoina. Varsinainen asuinrakennus valmistui monesti viimeisenä, oma kotitalonkin vasta vuonna 1952, kotiseutuneuvos Vepsä muisteli.

– Sopeutumista vaikeuttivat murre, outo maisema, maanlaatu ja pelko ”nuorison sekaantumisesta”. Mutta nuoriso oli ennakkoluulottomampaa, ruoho oli usein aidan takan vihreämpää, Eino Vepsä totesi ja kertoi Arvi Heinosen tekemästä avioliit-

tojen solmimista koskevastatutkimuksesta vuodelta 1950. Loimaan kunnassa ja Mellilässä solmituista avioliitoista 75 % oli ns. seka-avioliittoja, joissa toinen oli karjalainen, seka-avioliittoja oli 84 ja avioliittoja, joissa kumpikin oli karjalainen oli vain 12.

– Nyt on jo sulaututtu. Monet yhdistykset ovat lopettaneet toimintansa ja yhdistyneet paikallisiin vastaavansisältöisiin yhdistyksiin. Kurkijoen Marttayhdistys toimii vielä, mutta puheenjohtajana toimii Raumalla syntynyt nainen. Yrityselämään karjalaisten tulo toi piristävän lisän, monet aikoinaan pienet yritykset ovat laajentuneet monia työllistäviksi ja tänäänkin toimiviksi.

Linnavuorien mystiikkaa

Arkeologi **Ville Laakso** esitteli linnavuoria Kurkijoella ja Hiitolassa. – Kurkijoki on ollut ja on edelleen muinaislinnojen pitäjä. Muinaislinnoja ja linnavuoria on pidetty pako- ja suojapaikkoina, joiden käyttö on alkanut viikinkiajalla ja jatkunut 1500-luvulle asti, väitöskirjaa valmisteleva Ville Laakso kertoo.

Hämeenlahden linnavuorelta venäläiset metallin-

Tässä lehdessä mm.

Kasvun vaiheet uudella kotiseudulla Loimaalla, kotiseutuneuvos Eino Vepsä s. 4-5

Sotilaskotitoiminta on käytännön läheistä maanpuolustustyötä jo 90 vuoden ajaltas. 8

Kurkijokelaisen koulu-urkuharmonin tarina s. 12

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14

Seuraavat lehdet ilmestyvät 5.11., 19.11., 3.12., 17.12.

Penta U2-moottori vuodelta 1922, Penta-tehtaan ensimmäinen tuotantomalli on Jouko Kurrielle merkittävä.

Alhon pojan perämoottorit Forum Marinumissa

Forum Marinumin tiloissa on mittava kokoelma perämoottoreita. Ne on kerännyt Kurkijokelais-seminaarin tila- ja muista käytännönjärjestelyistä vastannut rtg-ylilääkäri **Jouko Kurri** vuosien varrella. – Kaikkien kanssa on seurusteltu viikkoja, Jouko Kurri hymyilee ja antaa näin ymmärtää sitä mittavaa työtä, jonka kunkin moottorin kunnostaminen vaatii. Moottoreita on nyt esillä n. 230 kappaletta.

– Minua kiinnostaa kesämökkikulttuuriin liittyvät vempaimet: moottorit, radiot yms., joilla ihmiset ottivat ilon irti elämästä. Nämä ovat tavallisen kansan moottoreita, Jouko Kurri rajaa keräyskohteitaan. Viimeiset moottorit ovat 1960-luvulta. – Silloin vielä ihmisjärki pystyi ymmärtämään tekniikan, nyt siihen tarvitaan 2-3 tietokonetta, Kurri toteaa.

Ulkolaitaperämoottorit löytyvät Forum Marinumin näyttelytiloista. Tilojen yhteydessä Jouko Kurrilla on verstaatilat, joissa moottoreiden kunnostaminen tapahtuu.

Museon näyttelytiloissa seminaariyleisö tutustui Jouko Kurrin kokoamaan perämoottorinäyttelyyn, joka siirtyi museon tiloihin kahdeksan vuotta sitten.

Jatkuu sivulla 8

22.10.2010

Sopeutumista ja luopumista

Sopeutuminen ja luopuminen on sanapari, joka toistuu usein evakkokertomuksissa ja uusille asuinpaikoille sijoittumisessa.

Kotiseutuneuvos Eino Vepsä sanoi alustuksessaan Kurkijokelais -seminaarissa, että ”sopeutuminen oli vaikeaa”. Hänelle itselleen sopeutuminen merkitsi myös murteesta luopumista.

Nykyään sopeutumis -sanaa käytetään maa-hanmuuttajien yhteydessä, keskustellaan heidän sopeutumisestaan suomalaisen yhteiskuntaan. Toinen yhteys on ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Molemmat sopeutumis vaativat vuosien ja vuosikymmenten ajan.

Evakkosukupolvillakin nuorempien oli usein helpompi ja nopeampi sopeutua kuin vanhempien, kuten Eino Vepsän puheesta voimme huomata.

”Sopeutuminen määritellään evoluution yhteydessä tapahtuvaksi erilaisiin elinympäristöihin mukautumiseksi, jonka seurauksena eliöt selviytyvät erilaisissa ja muuttuvissa ympäristöoloissa. Populaation ja lajin hengissä säilyminen edellyttää sopeutumista.” Opetushallituksen julkaisussa sopeutuminen määritellään yllä olevalla tavalla. Jos siitä vetää karkeat johtopäätökset karjalaisuuteen, niin voi vain todeta, että hengissä on säilytty ja hyvin. Karjalaisuus kukoistaa.

Mutta ei ilman kipua. Mittava on se luopumisten lista, jonka karjalainen evakkosukupolvi on jättänyt taakseen.

Helena Sulavuori

Hartaus sunnuntaille
24.10.2010
Uskonpuhdistuksen muistopäivä. Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä

Dalit

Tuo sana - dalit - on Suomessa kovin outo ja vähän käytetty. Suomeksi se merkitsee muserrettua, murskattua. Sanaa käyttävät itsestään Intian kastijärjestelmän ulkopuoliset, kastittomat. Heitä on pelkästään Intiassa yli 200 miljoonaa, mutta myös muualla, mihin hindulainen uskonto ja kulttuuri ulottuvat.

Dalit on syntyperänsä puolesta leimattu saastaiseksi. Tämän leiman avulla hänet halutaan nöyryyttää tekemään sellaista, mihin muut eivät halua ryhtyä. Vaikkapa kuolemaan, likaan ja ulosteisiin liittyvät tehtävät nähdään saastaisina ja siksi ne ovat dalitien töitä.

Pieni osa daliteista on kristittyjä, mutta Intian kristityistä puolestaan valtaosa on daliteja. Heidän toiveensa on, että kristillinen usko voisi vapauttaa heidät tästä piinasta.

Intian kastilaitos on virallisesti ollut laissa kielletty jo vuosikymmeniä. Nyt on aika tuoda esiin piilossa pidetty ja edelleen jatkuva kastasorto ja nimetä se rasistiseksi, ihmisiä alistavaksi vääryydeksi. Olemme jo aikaa sitten tajunneet, että apartheid, rotusorto, siis mustien sortaminen oli väärin ja sitä vastustettiin joukkovoimalla. Lokakuun 24. päivä on rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä, joka tuo esiin sen, että kastasorto on väärin.

Rukoile Jumalaa. Juuri nyt on oikea hetki rukoilla Jumalaa potkaisemaan meidät liikkeelle ja tarttumaan toimeen sen puolesta, että jokainen dalit saa elää ihmisen elämän.

Kuule Jumala rukouksemme!

Jumala, sääli kurjaa ja avutonta,
ja pelasta köyhät ahdingosta.

Lunasta heidät väkivallan ja sorron alta. (vrt. Ps. 72:13-14)

Kari Latvus

Kari Latvus on dosentti ja eksegetikan yliopistonlehtori Helsingin yliopistossa.

Kuolleita

Rakkaamme

Kyllikki PIHLAJA

o.s. Tyrni

* 12.12.1919 Kurkijoki
Sai kutsun kaipaamaansa Taivaan kotiin
Loimaalla 30.9.2010

Lämmöllä muistaen ja kiittäen
Serkut perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät
Seurakuntapiireissä läheiseksi tulleet
Naapurit

Kun nousit, Jeesus, haudasta,
myös minut kutsuit sieltä.
Se lohdutus on ihana,
ei pelko murra mieltä.
Kun kunniaasi, Herrani,
viet minut täältä luoksesi,
riemuinen kotiin lähten.
Virsi 608:4

Kyllikki saatettiin haudan lepoon 16.10. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos myös kaikille Kyllikkiä auttaneille ja hoitaneille.

Muistettavaa

Vampulan Karjalaiset ry:n Syyskokous ja
tupailta 31.10. klo 14.00 Karjalatalo Toivaisella.

Hiitolan Pitäjäseura ry:n syyskokous
16.11. klo 18.00 Tuomarinkatu 2, Pori. Kokouksen jälkeen ilta jatkuu tarinailtana.

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT

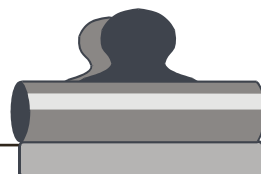
PALVELEMME

Ma - Pe 9 - 17

Palininkatu 2, Loimaa

Puh 0207 909 263

NIMIPÄIVÄT

Lokakuu

22 Pe Anja Anita,
Anniina, Anitta,
Anette
23 La Severi
24 Su YK:n päivä,
Rasmus, Asmo

25 Ma Sointu
26 Ti Niina, Nina,
Amanda, Ninni,
Manta
27 Ke Helli, Hellin,
Hellä, Helle
28 To Simo
29 Pe Alfred, Urmas
30 La Eila
31 Su Kesäaika päättyy,
Arto, Arttu, Artturi

Marraskuu

1 Ma Pyry, Lyly
2 Ti Topi, Topias
3 Ke Terho
4 To Hertta

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Jaakko Taitonen (pj.), Raija Laaksonen,
Marjallisa Laine, Tapio Nikkari ja Leena Virtanen
Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöillisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä velka voi olla hengenvaarallinen?
2. Kuka on suunnitellut eduskuntatalon?
3. Mikä naisten vaatetukseen liittyvä on saavuttanut sata vuotta?
4. Mistä Jumala Raamatun mukaan loi Aatamin?
5. Mikä on kaiken elämän perusta?
6. Kumpi hyttysistä on verenimijä, naaras vai koiras?
7. Mikä on Suomen suurin tikka?
8. Missäpäin maailmaa nautaeläin on kesytetty kotieläimeksi?
9. Missä sijaitsee tulivuori Hekla?
10. Mitä palokärki etupäässä syö?

Osanottoon

Kurkijoki- adressi

4 erilaista: kirkko, vanha
maisemakuva, värillinen
maisemakuva, kulleroita

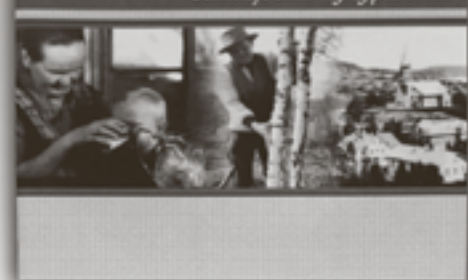
Hinta: 8 € saatavissa toimituksesta

Kurkijoelta nykypäivään CD-ROM

5€

Kurkijoelta nykypäivään

**Kurkijokea monipuolisesti
käsittelyä vuonna 2005 ilmestynyt
multimediaromppu nyt pysyvästi
alennettuun hintaan.**

Vielä muutamia kappaleita jäljellä!

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimituksesta:

Koulukuja 7, 32200 Loimaa
p. (02)762 2551 tai 050 5213 336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi www.kurkijoki.fi

22.10. Ps. 145:10-11 Herra, sinua ylistäkööt kaikki luotusi, uskolliset palvelijasi kiittäkööt sinua! Julistakoot he valtakuntasi kunniaa, kertokoot mahdavia teoistasi.

23.10. Ps. 145:13 Sinun valtakuntasi on ikuinen, sinun herruutesi pysyy polvesta polveen. Herra on luotettava kaikissa sanoissaan, uskollinen kaikissa teoissaan.

24.10. Uskonpuhdistuksen muistopäivä Joh. 4:49-50 Mutta virkamies pyysi: ”Herra, tule, ennen kuin poikani kuolee.” Silloin Jeesus sanoi: ”Mene kotiisi. Poikasi elää.” Mies uskoi, mitä Jeesus hänelle sanoi, ja lähti. Virsi 173:3 Uskossa heikkoja vahvista, Jeesus, turvassa turvaton luonasi on. Taas olet antanut autuuden päivän, vielä on sanasi muuttumaton. Hengelläs vyötä ja rohkaise meitä, armosi vaatteella riisutut peitä, armosi vaatteella riisutut peitä.

25.10. Ps. 119:46 Kuninkaittenkin edessä kerron arkailematta sinun liitostasi.

26.10. Jer. 3:14 ”Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset!” sanoo Herra. ”Minä otan teidät jälleen omikseni.”

27.10. Room. 1:16 Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat, ensin juutalaisille, sitten myös kreikkalaisille.

28.10. 1 Kor. 3:11 Perustus on jo laskettu, ja se on

Jeesus Kristus. Muuta perustusta ei kukaan voi laskea.

29.10. Ps. 46:6 Jumala on kaupunkinsa keskellä, kaupunki ei järky. Hän auttaa sitä, kun aamu valkenee.

30.10. Ef. 6: 10-11 Vahvistukaa Herrassa, ottakaa voimaksenne hänen väkivyytensä. Pukekaa ylleen Jumalan taisteluvälikkeen, jotta voisitte pitää puolianne Paholaisen juonia vastaan.

31.10. 23. sunnuntai heluntai Matt. 18:32-33 ”Kuningas sanoi: ”Sinä kylvoton! Minä annoin sinulle anteeksi koko velan, kun sitä minulta pyysit. Eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa työtoveriasi, niin kuin minä armahdin sinua?”” Virsi 442:3 Armon valo lävitsemme aurinkona loistakoon, Herran lämmiä katse yltää kylmiä päitä pimentoon.

1.11. Sananl. 10:12 Viha ajaa ihmiset toisiaan vastaan, rakkaus peittää paljotkin rikkomukset.

2.11. 1 Moos. 50:19-20 Joozef sanoi veljilleen: ”Te kyllä tarkoititte minulle pahaa, mutta Jumala käänsi sen hyväksi. Hän antoi tämän kaiken tapahtua, jotta monet ihmiset saisivat jäädä henkiin.”

3.11. Ef. 4:25-27 Luopukaa siis valheesta ja puhukaa toinen toisellenne totta, sillä me olemme saman ruumiin jäseniä. Vaikka vihastuttekin, älkää tehkö syntiä. Sopikaa riitanne, ennen kuin aurinko laskee.

4.11. Ps. 133:1 Miten hyvä ja kaunis onkaan veljesten yhteinen, sopuisa elämä!

Sosiaalineuvos Eero Pitkäsen 90-vuotisjuhlat

Tuusulan vanhan taisteluskoulun upseerikerholla 19.9.

Kuuluisa Tuusulan Rantatie oli tuona syyskuun sunnuntaina kuin juhla-asussa. Olihan aihehtakin. Vieraita saapui runsaasti kaukaakin viettämään yhdessä Eeron juhlapäivää. Kauttaaltaan sini-valko- sävyisessä kerhohuoneistossa paikat täytyivät.

Oli maljan aika päivän-sankarille ja hänen viehkeälle Anja-puolisolleen. Runsaan juhlapöydän antimia nautittiin ja samalla kuunneltiin ohjelmaa. Tuija-tytär hoiti tervehdysten ja puheenvuorojen järjestelyn taitavasti taustamuusikkojen myötäillessä. Myös isoisä Eeron omia runoja kuultiin lastenlasten esittämänä.

Eero Pitkänen teki pitkän päivätyön Lammin kuntaliiton palveluksessa ja lukuisissa erilaisissa luottamustehtävissä. Niinpä Lammilta oli saapunut suuri joukko onnittelijoita.

Päivänsankari esitteli vieraiden joukosta muutamia henkilöitä jotka liittyivät hänen elämänsä käännekohtiin.

Toksoivassa Eeron ollessa 8-vuotias perheen isä kuoli. Elämä kävi yhä vaikeammaksi, kun perheen äiti ja sisaria oli karkotettuna Siiperiaan useaan otteeseen. Yksi sisarista oli nyt mukana juhlassa.

Eeron ikätoveri kertoi kumppanuudesta, joka alkoi molempien ensiaskelista armeijan harmaissa ja jatkui läpi jatkosodan ajan rauhaan ja tähän päivään saakka.

Tuija-tytär haki matkato-verini muistelemaan. Tämä oli jo tulomatalla kertonut

minulle internoimisleiristä Tammisaaressa, jonne hän oli saksalaisen perheensä mukana kymmenvuotiaana joutunut puoleksitoista vuodeksi piikkilankojen taakse. (Saman kohtalon kokivat myös Suomessa silloin asuneet unkarilaiset ja balttilaiset perheet). Leirin johtajana oli ollut Eero Pitkänen. Mutta vasta paljon myöhemmin työelämässä joillakin sosiaalialan konferenssimatkoilla heille selvisi, että he olivat molemmat olleet Tammisaaressa.

Eeron viereen oli siirtynyt seuraava muistelija. Miehet neuvottelivat keskenään ja Eero esitteli hänet. ”Tämä ystäväni tässä on sen syrjäisen talon poika, jonka isäntä syksyllä vuonna 1935 osoitti meille, sisarelleni ja minulle, polun alun Suomeen, polun, joka monien vaarojen kautta päättyi Kurkijoelle Alhoon setämiehen portaiden pieleen”.

Entä miten minä, Hellikki, kuulun tähän muistelijoiden seuraan! Satuun syksyllä 1936 istumaan Elisenvaaran yhteiskoulun toisen luokan eturivin pulpetissa, kun luokanvalvojamme Toivo Sovinen esitteli meille uuden oppilaan, kiharatukkaisen nuorukaisen, Inkerinmaalta kotoisin olevan Eero Pitkäsen. Myöhemmin Eero on kertonut pitäneensä meitä muutama vuosi nuorempia luokkatovereita aika lapsellisina juttuinemme ja puuhinemme. Kolmen vuoden jälkeen Eero luki kesän aikana viidennen luokan yli kuudennelle.

Kouluaikana äidinkielen

opettajasta, Saimi Hukkasesta, tuli hänelle ymmärtäjä ja tukija. Nimet vieraskirjan sivuilla kertovat Eeron vierailuista Saavanmäen ”korsussa” vielä myöhemminkin, silloin sotilaspuvussa.

Pienin juhlija, jonka puheenvuoro ei ollut ”listalla”, istui vauvan tuolissaan pikkulusikkaa heilutellen. Kysyin pikkuneidin nimeä. Lilja. Mikäpä somempaa neljännen polven lapsenlapselle, liljankukalle. Inkerin kansan suosikkiniimi kautta vuosikymmenten.

Päätän kertomukseni otteeseen Eero Pitkäsen runosta

”Suurin Onni”:
Ei onni ole eilinen – huominen, vaan se on tänään ja tässä, siks’ elä hetkesi hetkessä pois, jaa ilosi – surusi ystävän kanssa, silloin onnesi pienikin suurinta on.

Hellikki Mattlar kertoi ja M Laine kirjoitti.

Elisenvaaran yhteiskoulun matriikkelista (1927- 1944):

- Eero Pitkänen synt. 20.9.1920 Toksoivassa, Inkerinmaalla. Vanhemmat mv Juho Pitkänen ja Anna Häkkinen. Päätti Suomeen 1935.
- Elisenvaaran yhteiskoulussa II-VI 1936- 1940
- Sosionomin tutkinto Tampereen Yhteiskunn. korkeakoulu 1949.
- Sosiaalineuvos
- Toiminut erilaisissa sosiaalialan viroissa, 1943-46 sisäasiainministeriön siirtoväen asiain os. ja Tammisaaren internointileirin päällikkönä.
- Osallistunut talvisotaan vapaaeht. lähettinä, jatkosodassa joukk. joht. ja opettajana UK:ssa, haavoittunut Havuväärassa -41 ja uudelleen -42. Luutnantti. VR 4 (kaksi kertaa)

Karjalaissäätitöt kokoontuivat Raisiossa

Vuosittainen Karjala-liiton järjestämä karjalaissäätitöiden tapaaminen toteutui viime viikon perjantaina Raisio-konsernin tiloissa. Liki 40 henkilöä eri säätiöistä oli kuuntelemassa päivän antia, joka alkoi konsernin esittelyllä ja siirtyi sitten puhutuimman tuotteen Benecolin esittelyyn. Kurkijoki-Säätiöstä paikalla olivat valtuuskunnan puheenjohtaja Anna-Maija Nurminen-Lempinen, joka kuuluu myös Karjalan Liiton säätiötoimikuntaan, hallituksen puheenjohtaja Lauri Laukkanen ja asiamies Helena Sulavuori.

Pankinjohtaja Veikko Karhulahti Turun OP:sta painotti markkinakatsauksessaan pudottamaan suuret sijoitusten tuotto-odotukset alemmas. Turvallisia, hyvin tuottavia sijoituksia ei ole

tarjolla. –Olemme tällä hetkellä vedenjakajatilanteessa, miten maailma muuttuu, miten Yhdysvaltojen talous lähtee kehittymään, mitä velkaisten valtioiden tilanteessa tapahtuu lähiaikoina, näiden vaikutukset näemme lähiaikoina, pankinjohtaja Karhulahti valotti ja jatkoi, että korot tullevat olemaan alhaisia parin lähivuoden aikana.

Asiamies Kai Kilpinen Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnasta kertoi säätiöiden sääntöjen uudistamisesta. Uusi säätiölaki tulee oletettavasti voimaan 2-3 vuoden sisällä, - laki menee säätiön omien sääntöjen ohitse, jos ne ovat ristiriidassa, asiamies Kilpinen painotti ja sanoi, että hallitusten tehtävänä on huolehtia sääntöjen ajankäytävyydestä.

Yhteistoiminnasta pakoluovutettujen alueiden nykyisäntien kanssa Kai Kilpinen käski olla tarkkana,

- pakkoluovutettujen alueiden nykyväestön tukeminen tulee harkita tarkoin säätiön sääntöihin kirjatun säätiön

tarkoitus-pykälän kirjaimen ja hengen mukaan, Kilpinen sanoi ja käski aina uudelleen palaamaan säätiölain ja sääntöjen äärelle. Päivän päätti runsaan iltapalapöydän äärellä Varsinais-Suomen karjalaisseurojen piirin puheenjohtaja Mika Akkasen kutsu Karjalan Liiton kesäjuhille Turkuun ensi kesänä.

HS

Säätiötoimikunnan jäsenet: Antero Pärssinen, Anna-Maija Nurminen-Lempinen, Martti Talja, Kaarlo Kojo ja Jaakko Mäkelä.

Haapavaaran pihapiirissä Anna- Mummo ja Eino, oikealla äiti Impi.

Onkijoan pihalla kesällä 1960. Kahvilla äiti Impi, isä Aleks, poika Eino ja miniä Rauha.

Kotiseutuneuvos Eino Vepsä

2. osa Kasvun vaiheet uudella kotiseudulla Loimaalla

Miten perheenne koki sopeutumisen uusille asuin-sijoille?

- Keväällä v. 1947 muutimme Oripäästä Onkijoelle Aittamäen kartanon Pajamäkeen. Sieltä saimme väliaikaisen asuinpaikan monen muun Kurkijoelta ja lähiseudulta evakkoon joutuneen perheen kanssa. Meitä oli Pajamäessä seitsemän perhettä. Saman ikäisiä lapsiakin oli aika monta ja niinpä samalla tavalla ajattelevien ja samaa Karjalan kieltä puhuvien lähellä olo auttoi sopeutumaan uuteen asuinympäristöön.

Kysyessäni että millaisia ongelmia pitäjäläisten suhtautumisessa ilmeni, Eino totesi, että helppoa sopeutuminen ei ollut. Joskus

takanapäin ja joskus ihan suoraankin ihmiset nauroivat ja kuiskittelivat. Loimaalla outoa Karjalan murteen käyttöä vältettiin. Einokin päätti käyttää vain kirjakieltä. Silloin 1950 ja -60 luvulla piti muutenkin olla tarkkana siitä, mitä eri tilaisuuksissa puhui. Sodasta, menetetyistä Karjalasta ja Neuvostoliitosta puhuminen oli varottavaa, jotta ei olisi saanut epäisänmaallisen leimaa otsaansa.

Ensimmäinen konkreettinen kahnaus Einolle sattui hänen ensimmäisenä koulupäivänään Haaran koululla. Välitunnilla eräs poika kävi suoraan päälle ja alkoi tapella. Eino sai asian heti pois päiväjärjestyksestä,

sillä nyrkki sattui pojan nenään ja verta alkoi vuotaa. Opettaja Lahtonen kutsui välitunnin päätteeksi kaikki sisään. Nähtyään verta vuotavan pojan nenän hän kysyi, että mitä oli tapahtunut. Kun hän sai selityksen, että toinen ilman syytä oli käynyt Einon kimppuun, niin asia jäi sikseen. Tämä päälle käynyt vintti oli kuulemma koulussa ja kylällä ennenkin aiheuttanut häiriötä ja tehnyt pahojaan.

Miten vanhempasi kokivat sopeutumisen?

- Aluksi jokapäiväisessä elämisessä oli aika vaikeaa tulla toimeen, puutetta oli lähes kaikesta. Esimerkkinä mainittakoon, että edes evakkomatkan ajan mukana

tulleille kahdelle lehmälle ei tahtonut löytyä heinää, eikä peltoakaan saatu. Kun isäni kysyi Aittamäen kartanon isännältä lupaa niittää viljapellon ojista ja pientareilta lehmille rehua, niin isäntä vaati siitä maksuksi muuttaman työpäivän tekemistä kartanolle. Ne heinät jäivät ojiin, mutta muualta heinää onneksi saatiin.

Eino totesi, että muuten asuminen kartanon mailla ei ollut sen ihmeellisempää kuin muuallakaan. Lähes päivittäin hän näki kartanon isäntä Wirtzeniuksen ratsastelevan maillaan tarkastelemassa työläisten työn tekemistä ja työn tuloksia. Hänellä oli tallissa yhteensä seitsemän ratsuhevosta.

Kun Vepsän perheen oma

talo valmistui ja he pääsivät muuttamaan omaan tupaan, niin perheen elämä alkoi vähän kerrassaan käydä helpommaksi.

Miten oma elämäsi muokautui Haaran koulun jälkeen?

- Menin Loimaalle mieskoteollisuuskouluun ja sen jälkeen sain ensimmäisen työpaikan vaneeraajana Turussa olevasta puutyötehtaasta. Työelämä jatkui Pansion telakalla Turussa, jossa valmistimme mm. viimeisiä sotakorvauslaivoja. Siellä sain seurata työssään myös venäläisiä insinöörejä, jotka olivat tarkastamassa työn eri vaiheita ja tuloksia. Joskus he osoittautuivat pikkumaisiksi ja pieniinkin yksityiskohtiin puututtiin. Jotkut työt piti perusteettomasti tehdä uudestaan.

- Pansion telakalla työkarverikseni tuli Arvo Vepsä, joka muutama vuosi sitten osoittautui sukulaisekseni. Arvon ja muun työporukan kanssa telakalla teimme laivoja kunnes päätin hakea opettajaseminaariin. Haku tarppasi joten käynti opin ahjossa alkoi.

Miten armeija-aika kohdallasi meni?

- Seminaariopintojeni aikana sain lykkäystä armeijasta. Juuri valmistumiseni kynnyksellä tutustuin tulevaan puolisooni Rauhaan. Olimme molemmat juuri sillä kertaa päättäneet lähteä opintokavereiden kanssa Joensuuun tansseihin ja siellä tutustuimme. Kun molemmat olimme valmistuneet v. -59 niin tulimme takaisin Loimaalle ja saman vuoden kesällä avioituimme.

- Ensimmäinen opettajan paikka oli Joenperän koululla ja muutimme sinne opettajan asuntoon. Tyttärenme

syntyi v. -60 ja seuraavana vuonna lykkäysaika loppui, joten minut määrättiin puheutumaan Suomen valtion kenttäharmaisiin. Olin muuta alokkaita 6v vanhempi ja siitä oli minulle hyötyä. Kouluttajat suhtautuivat minuun jonkin verran myönteisemmin ja myös se, hyvä fyysinen kuntoni urheiluharrastukseni johdosta, auttoi armeijassa pärjäämiseen.

- Eräs muisto armeija-aikaan liittyen tulee tässä mieleeni. Reserviupseerikoulun kilpailuna suoritettu loppumarssi oli ohi ja koulun oppilaat palasivat kasarmille. Joukkueen johtaja otti kuitenkin minut puhutteluun ja sanoi, että minut oli määrätty sissikoulutukseen. Koska muilla oli jo lomat odottamassa, niin kysyinkin, että mistä syystä tällainen komennus. Hän totesi että marssilla olin ottanut liian monta kivääriä kantaakseni. Koska marssi oli kilpailuluotoinen ja kaikkien piti täysien varusteiden kanssa päästä maaliin, niin halusin auttaa eräitä heikkokuntoisempia ja kannoin heidän aseensa omien varusteitteni ohella. Näin muun sotilaspalvelun lisäksi jouduin sissikoulutuksessa vielä lisähyökytykseen.

- Aivan RUK:n loppuvaiheessa jouduin erikoiseen tilanteeseen, kun minut määrättiin edustamaan Porin Prikaatia Ruotsiin Udevallaan, Bohuslänin rykmentin 300-vuotisjuhlaan. Kolmihenkinen joukkueen johtajana toimi everstiluutnantti Tuomas Liponkoski. Toisena joukkueessamme oli upseerikokelas Forssell ja kolmantena minä upseeriooppilaana. Siinä tilaisuudessa sain kunnian kahdesti kätellä Ruotsin silloista kuningasta Kustaa III Adolffia. Matkaan sinänsä sattui

Jo varhain Eino kiinnostui urheilusta ja Loimaan Jankon riveissä osallistui erilaisiin kilpailuihin. Tässä Jankon joukkue Ruotsissa Ämälissa, Pohjola-Nordenin ystävyyskuntien välisissä urheilukilpailuissa.

EINO OLAVI VEPSÄ

Synt. 22.9.1935
Kurkijoen kun-
nan Haapa-
vaaran kylässä
maanviljelijä
Aleksander Vep-
sän ja vaimonsa
Impi os. Järvisen
poikana.

Puoliso Rauha;

kotoisin Juuasta, Pohjois-Karjalasta.

Kaksi lasta: Soile 50v ja Jorma 48v.

Sotilasarvo: yliluutnantti 1995

Kotiseutuneuvoksen arvonimi 2010

Kunniamerkkejä:

Suomen Kunnallisliiton hopeinen kunniamerkki 1985

Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan 1. luokan

mitali kultaristein 1994

Suomen Kuntaliiton kultainen kunniamerkki 1995

Eräitä ansiomerkkejä (muiden muassa):

OAJ:n hopeinen ansiomitali Kulttuurin hyväksi 1988

Kurki-säätiön hopeinen ansiomitali 1995

Loimaan Jankon ansiomitali 1995

Karjalan Liiton kultainen ansiomerkki 2005

Olitko evakossa Jämijärvellä?

Elokuun lopulla netissä Face Bookin Siirtokarjalaisten jälkipolvet –ryhmästä nimeni löytänyt kankaanpääläinen Tarja Kiviluoma lähetti viestin. Se johti aktiiviseen kirjeenvaihtoon ja etsintään löytää tietoja Jämijärven evakkoperheistä.

Oletko Sinä Hyvä lukija, henkilö, joka tunnistat oheisten kuvien ihmiset? Valokuvien perheet luullakseni ovat joko hiitolalaisia tai pyhäjärveläisiä. He ovat olleet joko talvisodan tai jatkosodan evakkoina Hynnisen talossa Jämijärvellä Kierikan kylällä, Nimiä kuvien henkilöistä ja mahdollisia nykyisiä yhteystietoja heistä tai heidät tunteneista kaivataan!

Tarja Kiviluoma kirjoitti viestissään seuraavaa: ”Synnyinkodissani Jämijärvellä Hilma ja Enni Hynnisen talossa oli 2 siirtolaisperhettä sodan aikana. Minä en ollut silloin vielä syntynyt. Synnyin vasta 1955. Minua harmittaa, kun en äidiltäni kysellyt tarkemmin näistä perheistä.

Toisessa perheessä oli äidin lisäksi kolme poikaa ja 2 tyttöä, isä oli sodassa. Yhden tytön nimi oli Tekla. He näkyvät valokuvassa. Jämijärvellä oli paljon pyhäjärveläisiä, samoin Hiitolasta tulleita siirtolaisia. Niin täällä Kankaanpäässäkin, jossa nyt asun ja Ikaalisissa

myös. Sinun kuvaasi netissä katsellessa löydän samoja piirteitä tuon toisen tytön kanssa. Perheen kuva on otettu K. Airaksisen valokuvaamossa Vuoksenniskalla. Äitini Enni Hynninen muisteli tätä perhettä erityisellä lämmöllä. Tilat olivat pienet, vain tupa, keittiö ja kamari, mutta hyvin sopu antoi tilaa. Enni Hynninen oli myös ompelija. Hän teki ompelutöitä maatilan töiden ohella. Teen omasta suvustani sukututkimusta ja olisi erittäin hyvä asia löytää myös tälle perheelle nimi ja tiedot.

Toinen perhe, joka heillä oli siirtolaisena oli äiti, joka oli soteleski ja hänellä oli tyttö sekä kaksi pienempää poikaa. Kaikki lapset olivat alle kouluikäisiä. Tästäkin perheestä löytyy valokuva, joka ohessa. Olen yrittänyt monelta kysellä asiasta Jämijärvelläkin, mutta kukaan ei muista!

Minun synnyinkotini ja samalla äitinikin synnyinkoti Hynninen sijaitsi Jämijärvellä Kierikankylässä. Minä olen syntynyt 1955. Isäni oli Keijo Kiviluoma, joka tuli vävyksi äitini kotitaloon Hynniselle. He avioituivat 1954. Saa nähdä löytyykö näille kuvien perheille tunnustajaa. Kiva olisi tietää perheiden vaiheista ja kenties saada yhteyskin heihin. Katsos, kun en ole varma

Tunnistatko heidät? Perheen isä oli kaatunut sodassa, äiti kolmine lapsineen evakossa Jämijärvellä.

olivatko he talvi- vaiko jatkosodan aikaan meillä evakossa. Kuulemma talvisodan aikaan oli muualtakin perheitä Jämijärvellä sijoitettuina. Jatkosodan aikaan oli sitten enemmän pyhäjärveläisiä.

Olisi ihanaa, jos saisin edes jotain apua asiaan näin! Minulla on myös joitain äidin suvun kuvia, joista en tiedä keitä niissä on! Nuorena ei tullut äidiltä kyselyä niin tarkkaan, nyt se harmittaa. Kohta ei

ole enää ketään elossa joka voisi tunnistaa!”

Hieno juttu, jos tämän lehden lukijoista joku voisi olla avuksi oheisten kuvien henkilöiden tunnistamisessa. Yhteydenotot joko suoraan Tarja Kiviluomaan (tarutuulia@windowslive.com) tai allekirjoittaneeseen.

Kaarina Pärssinen

040-5193036

Oravanmarjantie 3

04300 Tuusula

monenlaisia kommelluksia, joten se jäi kaikilta osin pysyvästi mieleeni.

Olet ollut jo nuoruudesta asti kiinnostunut urheilusta?

- Kyllä vain, jo Aittamäen kartanon Pajamäessä asuessamme meitä oli monta samanikäistä lasta, jotka kilpailimme ja harrastimme urheilua. Kiinnostuksen lisääntymiseen vaikutti se, että aivan lähelle kotiamme avattiin Haaran urheilukenttä ensimmäisenä urheilukenttänä Loimaan kunnassa. Siellä muiden kylän nuorten kanssa vietimme kaiken vapaa-aikamme erilaisten

urheilulajien merkeissä harjoitellen ja kilpaillen. Aikanaan sitten Urheiluseura Loimaan Jankossa kohdalleni sattui monenlaisia toimitsijan tehtäviä ja myöhemmin myös erilaisia luottamustoimia. Tämän jakson aikana Eino Vepsä on siis varusmiespalveluksen jälkeen perustanut perheen ja aloittanut opettajan uran. Seuraavassa jaksossa kerrotaan hänen työurastaan sekä luottamustoimista ja harrasteista.

Kuvat:

Vepsän kuvakokoelma

Teksti: Jaakko Taitonen

Einon sisko Kaarina syntyi Oripäässä 2 viikkoa ennen muuttoa Loimaan Onkijoelle. Kuvassa Kaarina Einon sylissä.

Keitä he ovat? Tiedämme vain, että he olivat mitä todennäköisimmin joko Hiitolasta tai Vpl. Pyhärveltä sotien seurauksena evakoksi Jämijärvelle päätyneitä.

60 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

Viljat pellolla vielä monin paikoin

KAUNISTA KORJUULMAA EI SAADA.

Siitä huolimatta, että syksy jo on ennättänyt pitkälle, on eri puolilta maata saapuneitten tietojen mukaan vielä runsaasti viljoja pelloilla, koska korjuuseen ei sopivien ilmojen puutteesta ole päästy.

Ilmatieteellisen Keskuslaitoksen tietojen mukaan viikon alun epävakainen sää näyttää jatkuvan, ja Länsi-Suomeen leviävä kirkas ja kylmäkö sääkin on ohimenevää. Sään odotetaan kirkastuvan yleisimmin aikaisintaan viikon lopulla.

Kurkijokelainen 33/1950, 21.10.1950.

Hiitolan Kekki-suku perusti sukuseuran

Hiitolan Kekki-suku koontui Ahlaisten Kievarissa elokuun 22. päivänä sukuseuran perustavaan kokoukseen.

Hiitolaan ilmestyy asiakirjalähteiden mukaan ensimmäiset Kekit 1500 - 1600 lukujen taitteessa, mistä he tulevat, siitä on olemassa vain arvailuja. Tuohon aikaan käytyjen sotien seurauksena osa Karjalan kannaksen aluetta oli lähes tyhjentynyt ja vapaita tyhjiä tiloja oli runsaasti. Muutoliike oli melko vilkasta lähinnä Suur Jääsken suunnalta. Kekki (Keck, Kecki, Käck, Käcki) nimi esiintyy Antreassa jo lähes sata vuotta aiemmin kuin Hiitolassa, onkin luultavaa, että Kekit tulivat sieltä. Asiakirjatiedot eivät sitä valitettavasti vahvista.

Nämä kaksi ensimmäistä Kekkiä Hiitolassa ovat Juho ja Jaakko. Juhosta tiedetään vain, että hän oli Matti ja Mikko Kekin isä. Jaakon isän nimeä ei ole löytynyt, joten täyttä varmuutta Juho ja Jaakon sukulaisuudesta ei ole. Sukuseuraa perustettaessa on kuitenkin oletettu, että he ovat joko veljeksiä tai serkuksia. Tähän olettamukseen luottaen molempien, Juhon ja Jaakon jälkeläiset ovat Hiitolan Kekki-sukuun ja sukuseuraan kuuluvia.

Sukukokous aloitettiin ehtoollismessulla Ahlaisten kirkossa, mihin oli saapunut suuri joukko sukulaisia. Ensimmäiset varovaiset tutustumiset sukulaisten kesken tapahtuivatkin jo ennen messua kirkonmäellä. Kos-

ka Ahlaisten kirkkomaalla ei ole Karjalaan jääneille vainajille pystytettyä muistomerkkiä, laskettiin messun jälkeen kukkia sankarivainajien muistomerkillä. Kukkien laskun jälkeen pastori Esa Kekki Lahdesta piti lyhyen hartaushetken.

Kirkosta siirryttiin Ahlaisten Kievariin, jonka sali täyttyi lähes ääriään myöten, kun noin satakaksikymmentä sukulaista saapui paikalle. Koossa oli hyvin laajalti eri sukuhaarojen jäseniä ja maantieteellisesti myös edustus koko maata ajatellen oli hyvin kattava.

Sisään kirjautumisen jälkeen oli vuorossa tulokahvit karjalanpiirakoiden kera. Puheen sorina täytti salin Karjalaiseen tapaan, vaikka Satakunnan sydänmailla oltiin.

Perustamispäivänä jäsenilmoituksia liki sata

Kahvittelun jälkeen ohjelman mukaisesti pidettiin sukuseuran perustava kokous. Tämä kokous oli päätetty pitää, vuosi sitten järjestetyssä suvun ensimmäisessä tapaamisessa. Silloin Porissa yli kaksisataapäinen sukulaisjoukko teki yksimielisen päätöksen sukuseuran perustamisesta.

Kokoukseen puheenjohtajaksi valittiin kokouksen avaaja Harri Kekki, Kangasalta, sihteeriksi Helinä Kekki, Helsingistä ja pöytäkirjan tarkistajiksi Aarne Räikkönen, Nakkilasta ja Satu Vesala, Espoosta.

Vasta perustetun sukuseuran hallitus.

Taisto Kekin 70-vuotispäivillä serkkujen tapaaminen Ulvilassa. Taisto ylärivissä oikealla.

Kokouksen alussa Harri Kekki esitteli lyhyesti Kekki-suvun historiaa. Seurava-

na oli vuorossa varsinainen asia, sukuseuran perustaminen. Päätös perustamisesta tehtiin yksimielisesti ja sukuseuran nimeksi päätettiin Hiitolan-Kekki suku.

Sukuseuran sääntöjen muutamasta kohdasta käytiin keskustelua ja pienin tekstimuutoksin ja täydennyksin esitetty ehdotus sukuseuran säännöiksi hyväksyttiin. Seuran jäsenmaksuksi päätettiin 15 euroa/vuosi. Koska varsinainen suukokous pidetään joka toinen vuosi, peritään jäsenmaksu kahdelta vuodelta samalla kertaa.

Sukuseuran hallituksen jäsenten määrästä keskusteltiin myös ja päätöksenä tuli, että valitaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kahdeksan jäsentä hallitukseen.

Puheenjohtajaksi valittiin Henna Tuomikoski, Porista, varapuheenjohtajaksi Harri Kekki Kangasalta, jäseniksi Jarmo Hakala Seinäjoelta, Helinä Kekki Helsingistä, Reino Kekki Söörmarkusta,

Tuija Lankinen Helsingistä, Kirsti Oravamäki Kauhajoen, Raija Peiponen Porista, Aarne Räcköläinen Nakkilasta ja Merja Välimäki Ulvilasta.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin Kimmo Kalliolevo Kullaalta ja Pertti Vartio Porista. Varatilintarkastajiksi valittiin Timo Kekki Porista ja Satu Vesala Espoosta.

Sukuseuran perustava kokous oli saatu päätökseen puolestoista tunnissa ohjelman mukaisesti. Tämän jälkeen oli vuorossa juhla-lounas, josta kiitos Kievarin henkilökunnalle. Ruoka oli hyvää ja vaikka lievä ahdistus ja pieni jonottaminen olivat läsnä, olipahan aikaa keskustella ja tutustua ennestään tuntemattomiin sukulaisiin.

Ruokailun jälkeen oli juhlan ja ohjelman aika. Juhlaan oli saatu esiintymään Evakot lauluyhtye, Tarmo Peltomäen, suvun vävyn, säestyksellä. Evakot lauluyhtyeen esitteli Raija

Laaksonen, Tattarin sisaruksia Hiitolasta. Myös osa Evakoista on Kekin sukuun kuuluvia.

Sukuseuran uunituore puheenjohtaja Henna Tuomikoski piti puheen ja juhla-vaelle esiteltiin juuri valitun hallituksen jäsenet. Hyvän vanhan perinteen mukaan, juhlassa oli myös myyty arpoja, myyjänä kunnostautui yksi juhlan nuorista osanottajista, Siiri Kinnunen. Lahjoituksia arpajaispalkinnoiksi oli saatu kiitettävän paljon, lahjapöytä oli niin täynnä, että sieltä löytyi myös se kadoksissa ollut puheenjohtajan nuija.

Juhlan päättyessä oli jäsenilmoituksia tullut jo lähes sata, joten siitä on hyvä jatkaa. Tulevista tapahtumista suurimman kannatuksen sai sukuseuran puitteissa järjestettävä Karjalan matka entisille kotikonnuille. Niissä merkeissä ehkä jo ensi kesänä.

Harri Kekki

Pastori Esa Kekki pitämässä hartaushetkeä Ahlaisten sankarihautausmaalla.

Hannukaiset kokoontuivat Jämijärvellä

Hannukaisten sukuseura on perustettu heinäkuussa vuonna 1988. Suvun tunnettu historia alkaa 1500-luvun puolivälistä Viipurinlahdelta. Lyhyen Savon vierailun jälkeen suku sijoittui Laatokan länsirannalle Hiitolan alueelle, mutta suvun jäseniä oli aikojen saatossa siirtynyt asumaan myös Hiitolan lähipitäjiin mm. Räisälään ja Kaukolaan. Hiitolan Kilpolan saari liittyy myös keskeisenä elinympäristönä suvun historiaan.

Evakkotaipaleen jälkeen suku on sijoittunut laajalle alueelle ympäri Suomea, mutta Porin ja Rauman ympäristössä ja Pohjois-Satakunnassa ovat suurimmat keskittymät.

Suvun vaiheet on tallennettu kahteen historiateokseen. Hannu Hannukainen on kirjannut Hannukaisten historia-teokseen muistiin suvun tunnetun historian alkuvaiheet 1800-luvun loppupuolelle saakka.

Tiedon kerääminen on ollut työlästä, sillä alkupe-räisaineisto on ollut pieninä palasina useissa eri lähteissä ja monesti vaikeasti tulkittavana, vanhahtavana ruotsinkielisenä tekstinä. Varsinaisesti sukutaulut sekä sukuhaaroihin ja perheisiin liittyvät yksityiskohtaisemmat tiedot on koottu Hannukaisten sukua -teokseen. Kirjan perusaineiston kokoamisessa Reino Hannukainen teki suuren työn. Myös Tauno Hannukainen on tallentanut omasta sukuhaarastaan laajan ja seikkaperäisen selvityksen. Hannukaisten sukua -teoksen varsinaisena painoasuun saattajana toimi vaasalainen, avioliiton kautta sukuun tullut Bengt Sjöberg, joka myös omalla tutkimustyöllään täydensi, täsmensi ja yhtenäisti aikaisemmin hankittua ma-

teriaalia. Bengt Sjöbergiä sukuseuran on kiittäminen teoksen aikaan saamisesta. Mainittakoon, että häneltä on juuri valmistunut hänen omaa sukuaan käsittelevä historiateos.

Sukukokous

Joka toinen vuosi pidettävä sukukokous pidettiin elokuussa Jämijärven Jämi Areenalla. Ennen kokousrutiineja vietettiin hiljainen hetki sukukokousten välisenä aikana pois nukkuneiden yhdistyksen jäsenten muistoksi, minkä jälkeen sukuseuran puheenjohtaja ja harjavaltalainen Tapio Hannukainen luovutti kukkatervehdyksen kokouksen vanhimmalle osanottajalle jämijärveläiselle Tyyne Virtaselle. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin sukuseuran puheenjohtaja Tapio Hannukainen ja sihteeriksi yhdistyksen sihteeri Anne Hannukainen (Kankaanpää). Kokous hyväksyi yksimielisesti johtokunnan esittämät toimintakertomukset ja tilinpäätökset kahdelta toimintavuodelta sekä myönsi tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille. Sukuseuran sääntöihin hyväksyttiin pieniä muutoksia, mm. varajäsenistä luovuttiin muuttamalla tehtävät varsinaisten jäsenten tehtäviksi.

Johtokunnan jäseniksi valittiin: Erkki Hannukainen (Harjavalta), Martti Hannukainen (Imatra), Raimo Hannukainen (Kankaanpää), Erkki Hannukainen (Vantaa), Anne Hannukainen (Kankaanpää), Markus Vaara (Tampere) ja Eeva Hannukainen (Vantaa).

Virallinen sukukokouskutsu julkaistaan Karjala-lehdessä, Kurkijokelaissa ja Helsingin Sanomissa, sen lisäksi siitä tiedotetaan myös jäsenkirjeissä ja internetis-

sä yhdistyksen kotisivuilla. Muina asioina käsiteltiin mm. sukuseuran tulevaisuuden näkymiä, etenkin perinteiden siirtämistä nuoremmille sukupolville, sukutietojen tallentamista ja päivittämistä sekä valmistautumista uuden sukujulkaisun tuottamiseen. Myös kaikkien sukuhaarojen aktiivinen osallistuminen toimintaan nähtiin tärkeänä kehittämiskohtena. Kokous päätettiin perinteisesti Karjalaisten lauluun.

Kokouksen yhteydessä kutsuttiin Hannukaisten sukua -kirjan käytännön toteutuksesta vastannut Bengt Sjöberg yhdistyksen ensimmäiseksi kunniajäseneksi. Näkyväksi muistoksi tästä nimityksestä hänelle luovutettiin sukuseuralle kuluva- na vuonna hankitun isännän viirin ensikappale.

Rajavyöhyke ja hautausmaat keskusteluttivat

Sukuseuran Karjalan matkoilla ongelmaksi on muodostunut vaikeus päästä Hiitolassa rajavyöhykkeellä sijaitseville suvun entisille asuinpaikoille. Monen mielestä Venäjän rajaviranomaiset ovat liian usein perusteettomasti evänneet pääsyn. Monet kerrat hartaasti odotettu ”pyhiinvalusmatka” on päättynyt ennenaikaisesti rajavyöhykkeen puomille. Asian tilan korjaamiseksi tarvittaisiin Venäjän ja Suomen valtioiden johdon keskinäisiä sopimuksia, jotka sitovat alempia viranomaisia ja estävät yksittäisten virkamiesten sooloilun tässä tärkeässä asiassa.

Toinen polttava kysymys on siviilihautausmaiden huono kunto ja hoidon laiminlyöminen. Vanhoja hautausmaita ei kunnioite-

ta menneiden sukupolvien viimeisinä lepopaikkoina. Ateistisen kommunistivalan kukistuminen ja ortodoksisen kristinuskon nousu eivät ole muuttaneet paikallisten päättäjien ja asukkaiden asenteita, vaan ainakin Hiitolan hautausmaalla sallitaan edelleen hautaaminen vanhojen suomalaishautojen päälle. Hiitolaan tulisikin pikimmiten osoittaa uusi hautausmaa, jossa uudet vainajat saisivat arvoisensa viimeisen lepopaikan. Samalla vanha hautausmaa ja säilyneet suomalaishaudat tulisi kunnostaa ja palauttaa hautojen irrotetut kivet alkuperäisille paikoilleen tai, jos alkupe-räistä paikkaa ei enää saada selville, osoittaa niille oma pyhitetty sijoituspaikka. Se, mikä koskee suomalaishautoja, koskee tietysti myös hautausmaalla olevia venäläishautoja. Niiden kunnosta ja hoidosta tulee myös huolehtia tasa-arvoisesti.

Valitettavasti Suomen ja Venäjän viranomaisten välinen sopimus ja aloitettu hautausmaaprojekti eivät ole meidän karjalaisten näkökulmasta tarkasteltuna saaneet aikaan toivottuja tuloksia. Asialla on kiire, sillä pian on liian myöhäistä pelastaa sitä, mikä vielä pelastettavissa on.

Tutkittua ja tallennettua tietoa Viipurista

Viipuri-asiantuntija Juha Lankinen esitteli sanoin ja lukuisin kuvin yksityiskohtaisesti Viipurin rakennushistoriaa ja menneiden historiallisten ajanjaksojen vaikutusta sen kehittymiseen. Keskeistä olivat tietysti talvi- ja jatkosodan ilmapommitusten ja taistelujen tuhoisa vaikutus. Mutta suuri merkitys Viipurin infrastruktuurille kokonaisuutena on ollut myös jatkosodan rauhansopimuksen

jälkeisillä uusilla isännillä ja heidän toimenpiteillään.

Juha Lankinen piti myös sukukokouksen jälkeisessä sukujuhlassa juhlaesitelmän. Hän kytki esityksensä aikaisemmin esittelemäänsä Viipurin kehitykseen ja rakennuskulttuuriin teemalla ”Lapsuuteni”. Hän kertoi isänsä harrastaneen värivalokuvausta jo 1930-luvulla, mikä siihen aikaan oli hyvin harvinaista. Kun perhe joutui lähtemään evakkomatkalle Viipurista, otti isä mukaansa 5000 valokuvaa eikä pöytähopeita, kuten perheen äiti olisi halunnut. Näillä kuvilla on sittemmin ollut merkittävä asema sekä Juha Lankisen elämäntyössä että laajemminkin Viipurin historian tallentamisessa. Juha Lankisen esitys oli elävä ja elämänläheinen. Hänen lapsuudenkokemuksensa ja erityisesti niiden samankaltaisuus monen muun evakkoon lähteneen kokemusten kanssa vetosi kuulijakuntaan, joka kuunteli keskittyneesti hänen kertomustaan.

Sukujuhla

Sukujuhla aloitettiin juhlaillallisella. Paikallinen pitopalvelu sai runsaasti kiitosta raikkaista salaateistaan sekä maukkaasta ja monipuolisesta ruokatarjonnastaan. Iltajuhlassa oli läsnä n. 80 sukuseuran jäsentä.

Viipuri-asiantuntija Juha Lankisen juhlaesitelmän jälkeen sukujuhlan ”taiteellista” puolta edusti kankaanpääläisen monitoimiosaaajan Olli Mustaniemen roolihahmo ”rokkitähti Juissi Lankinen”, joka oli poikennut paikkakunnalle ”maailmankiertueellaan”. Juissilla oli tarjottavanaan huumoripitoinen puolilituntinen sketseineen ja musiikkiparodioineen. Monella kuulijalla olivat naurusta vedet silmissä, mikä osoitti ”taiteilijan” ottaneen yleisönsä. Esitys

Sukuseuran kunniajäseneksi kutsuttu sukututkija Bengt Sjöberg (vas.) on ottanut vastaan sukuseuran puheenjohtajan Tapio Hannukaisen luovuttaman suvun isännänviirin.

Eeva Österberg (vas.), Oiva Hannukainen ja Anne Hannukainen laskivat muistokukat Jämijärven hautausmaalla Oiva Hanhilaan haudalle. Taustalla Mikko Hanhila ja Toivo Hannukainen

sopi hyvin yhteen karjalaisen iloisuuden kanssa

Loppuilta kului seurustelun ja tanssin merkeissä. Musiikista vastasi kankaanpääläinen tanssiorkesteri Hyrrä, jossa soitti myös rooliasustaan luopunut, edellä mainittu Olli Mustaniemi alias Juissi Lankinen.

Hartaus ja seppeleenlaskut

Sunnuntaiaamuna järjestettiin Reima Country Centerin klubitilassa perinteinen hartaustilaisuus, jossa oli paikalla ilahduttavasti n. 40 sukuseuran jäsentä. Hartauden pitäjänä toimi ”100-prosenttinen” karjalan poika porilainen diakoni Kari Paukkunen. Hän on karjalaista sukua sekä isänsä että äitinsä puolelta ja hänellä on äitinsä kautta yhteys myös Hannukaisten sukuun.

Kari Paukkunen totesi luterilaisen kirkon toimineen Hiitolassa aina 1580-luvulta lähtien. Aikaisemmin kristinuskoa oli harjoitettu ortodoksisen kirkkokunnan perinteitä noudattaen. Karjalassa kristinuskolla oli menneinä vuosikymmeninä vankka asema. Jumalan sanaa viljeltiin ja esi-esivanhempien usko siirrettiin sukupolvelta toiselle.

Hartauden jälkeen Jämijärven hautausmaalla laskettiin kukkatervehdys Karjalaan jääneiden muistomerkeille haluten näin muistaa niitä sukumme esivanhempia, joiden viimeinen leposija on jäänyt nykyisen valtakunnan rajan taakse. Tämän lisäksi laskimme muistokukat monen sukuseuramme jäsenen isän, isoisan tai isoisoisän, Akseli Runosen ja Oiva Hanhilaan haudoille.

*Hannukaisten sukuseuran puolesta
Raimo Hannukainen*

Kuvat: Sotilaskotiliiton kuva-arkisto

Sotilaskotitoiminta on käytännön läheistä maanpuolustustyötä jo 90 vuoden ajalta

Sotilaskotiaate syntyi länsimaissa, kristillisten nuorisjärjestöjen parissa 1800-luvun lopulla. Suomeen sotilaskotiaate rantautui kahta eri reittiä. Helsingin NMKY:n suojiin oli majoitautunut saksalaisia sotilaita, joilla oli käytössään sotilaskoti. Aluksi tämä sotilaskoti palveli vain saksalaisia sotilaita, mutta Vapaussodan päättymisen jälkeen myös suomalaisia sotilaita. Toisaalla Saksasta Suomeen saapuneet suomalaiset jääkärit olivat tottuneet käyttämään sotilaskotipalveluja ja he toivoivat sotilaskotitoiminnan aloittamista myös kotimaassa. Ensimmäinen sotilaskoti Suomessa avattiin 15.4.1918 Helsingissä NMKY:n toimesta ja samana vuonna perustettiin monta muutakin sotilaskotiyhdistystä, joista kuusi jatkaa edelleen toimintaansa, Helsingin Sotilaskotiyhdistys ry, Hämeenlinnan Sotilaskotiyhdistys ry, Lappeenrannan Sotilaskotiyhdistys ry, Mikkelin Sotilaskotiyhdistys ry, Rannikkosotilaskotiyhdistys ry ja Turun Sotilaskotiyhdistys ry.

Sotilaskotitoiminta, sellaisena kun me suomalaiset sen tunnemme, on ainut-

laatuinen ilmiö koko maailmassa. Saksassa, Tanskassa, Hollannissa, Ruotsissa, Sveitsissä ja Englannissa sotilaskotitoiminnan arvopohja on hengellinen, kun Suomessa sotilaskotitoiminta perustuu naisten tekemään vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön varusmiesten ja reserviläisten hyväksi.

Ensimmäisillä sotilaskotipäivillä 1921 perustettiin Sotilaskotiliitto - Soldat-hemsförbundet ry yhdysiteeksi ja tueksi jäsenyhdistyksille. Huomattava osa liiton toiminnasta vielä 30-luvullakin suuntautui valistustyöhön sotilaiden, alipäällystön sekä erityisesti rajaseudun väestön keskuudessa. Vuonna 1931 Puolustusvoimat luovutti siihen saakka rykmenttien halussa olleet kenttäkaupat sotilaskotiyhdistyksille ja samasta vuodesta lähtien ainoastaan Sotilaskotiliiton jäsenyhdistyksillä on ollut mahdollista ylläpitää sotilaskotitoimintaa joukko-osastoissa.

Kurkijoellakin sotilaskoti

Sodan aikana 1939-1945

perustettiin sotilaskoteja aina tarpeen mukaan ja toisia lakkautettiin. Sotilaskotityö rintamalla oli jaettu Sotilaskotityön Keskuseliimiin (SKE), joita oli kuusi. Niiden alaisuudessa oli arviolta 1000 sotilaskotia ja yli 3000 sotilaskotisisarta. Sodan aikana menehtyi rintamalla arviolta kuusi sotilaskotisisarta ja yksi sisar joutui sotavangiksi. Sotilaskotiliitos on edelleen olemassa korvisto rintamalla palvelleista sisarista. Kurkijoellakin on ollut sotilaskoti sodan aikana Rannikkosotilaiden huoltotyhdistyksen (nyk. Rannikkosotilaskotiyhdistys ry), ylläpitämänä.

Sotilaskotitoiminnan historia on pitkä ja meillä on paljon muistoja ja kokemusta menneiltä ajoilta. Järjestö on kuitenkin vahvasti kiinni tämän päivän nuorten miesten ja naisten arjessa varusmiespalvelun ajan ja reservin kertausharjoituksissa. Laki Vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta antoi ensimmäisen kerran ”lainvoimaisen” tunnustuksen naisten tekemälle vapaaehtoiselle maanpuolustustyölle. Lain voimaantulon myötä järjestömme on pystynyt asettamaan todellisia ta-

Naisellinen kädenjälki näkyi sodan aikanakin, verhot koristavat ikkunaa ja kasvit kukoistavat ikkunalla.

voitteita järjestömme poikkeusolojen tehtävälle, tuoda sotilaskotipalvelut sotilaille kaikissa olosuhteissa. Poikkeusolo-organisaatio on saanut huoltorykmentteihin sotilaskotipäälliköt ja heille omat valmiusryhmät. Sitoutettaville sisarille on yhdessä Maanpuolustus- ja Puolustusvoimien kanssa tehty vauhdilla koulutussuunnitelmaa, jotta varsinainen koulutus voidaan aloittaa.

Sotilaskoteja tarvitaan tänäänkin

Sotilaskotiyhdistysten tehtävänä on huolehtia paikallisesti sotilaskotitoiminnasta omissa joukko-osastoissa. Kaikki yhdistykset ovat sitoutuneet tuottamaan varusmiehille ja reservin kertausharjoituksiin osallistuville sovitut peruspalvelut. Näitä varusmiehille tarjottavia sotilaskotipalveluita ovat kolme yhtenäishinnoiteltua edullista tuotetta, mahdollisuus television katseluun ja radion kuunteluun. Jokainen yhdistys tilaa sanomalehtiä ja pitää yllä kirjastopalveluja. Sotilaskotiyhdistykset kustantavat myös mahdollisuuden käyttää sähköpostia ja internetiä ja tarjoavat tietoa palvelupaikkakunnan urheilu- ja kulttuuripalveluista yhdessä Varusmiestoimikuntien kanssa. Yhdistykset osallistuvat varuskunnan hengelliseen toimintaan ja lahjoittavat sotilaan virsikirjan kaikille varusmiehille. Näiden lisäksi yhdistykset lahjoittavat varoja, joilla hankitaan monenlaista viihdykettä, mm. televisioita ja pelejä, sekä järjestävät erilaisia tapahtumia varusmiesten palveluksen aikaiseen vapaa-aikaan.

Villasukkia ”Talvisodan henkeen”

Yksi suurimmista yhteisistä haasteista naisten maanpuolustusjärjestöille on niiden tekemän työn näkyvyyden lisääminen. On ensiarvoisen tärkeää, että vapaaehtoista maanpuolustusta tekevät naisjärjestöt tekevät hyvää yhteistyötä. Jokaiselle naiselle tulee antaa mahdollisuus saada tietoa maanpuolustustyöstä ja miten meillä kaikilla on mahdollisuus olla siinä mukana.

Sotilaskotiliitto täyttää ensi vuonna 90 vuotta. Olemme haastaneet kaikki Naisten Valmiusliiton jäsenjärjestöt kutomaan villasukkia varusmiehelle ”Talvisodan henkeen”. Jokainen varusmiespalveluksen suorittanut antaa vähintään puoli vuotta elämästään maanpuolustuksen hyväksi, ehkäpä mekin voimme lahjoittaa heille lämpimät villasukat. Jos haluat olla mukana haasteessa, lisätietoja on internetissä osoitteessa www.sotilaskotiliitto.fi.

Karoliina Hofmann
pääsihteeri
Sotilaskotiliitto ry

Sotilaskotisisarten työ on moninaista, makeisten pussittamisesta niihin kuuluisiin munkkeihin asti, jota nykyäänkin löytyy sotilaskodeista kautta maan.

Jatkoa sivulta 1

ilmaisimin varustetut kuljijat ovat vienneet aineistoa mukanaan, Laakso harmittelee. Uusin löytö on Tervun linnasaari eli Lapinlinna, joka paljastui linnavuoreksi vuoden 2004 metsäpalon jälkeen, kun esineistöä tuli näkyviin palaneesta maasta.

– Mielenkiintoinen kysymys onkin, miten naisten runsaat korustolöydöt liittyvät siihen, että ne ovat olleet pakopaikkoja. Onkin esitetty kysymyksiä, ovatko ne olleet myös pyhiä paikkoja, pajojen paikkoja tai hautapaikkoja. Venäläiset

ovat oletaneet, että ne olisivat olleet pysyvämpiä asuinpaikkoja, Ville Laakso esittelee ja toteaa, että linnavuoret ovat olleet vaikeakulkuisia ja veden saanti sinne on tuottanut vaikeuksia. – Muinaislinnat ovat arvoituksia, joita tulee tutkia tarkemmin, Laakso sanoo.

YleisökySYMYYKseen ketä vastaan linnanvuoret on aikoinaan varustettu, Laakso vastaa, että tahoja on ollut monia; ruotsalaiset, novgorodilaiset, savolaiset, itäkarjalaiset, mutta tosiasia on, että sitä ei tiedetä, kenties ne on tehty vai kaiken varalta.

Kuvia Kurkijoelta esitte-

li professori **Tapio Nikkari**, jonka runsaasta kuva- ja filmikokoelmasta löytyi Kurkijoen valloituksesta kertova jatkosodan aikainen, mielenkiintoinen filminpätkä. Keskustelun juonnosta vastasi kamarineuvos **Kari Rahiala** ja tilaisuuden järjestämisestä ylilääkäri **Jouko Kurri**.

Kurkijoki-Säätiön hallituksen puheenjohtaja **Lauri Laukkanen** esitti kiitokset järjestäjille toteamalla – tuttuja asioita, mutta niihin haetaan aina uusia näkökulmia, nyt niitä on saatu.

Helena Sulavuori

1966

KURKIJOKI-SEURA ry kiittää

kurkijokelaisia runsaasta osanotosta ja vilkkaasta keskustelusta

KURKIJOKELAIS- seminaarissa

16.10.2010 Forum Marinumissa, ja alustajia

kotiseutuneuvos **Eino Vepsä** alustuksestaan:

Kurkijokelaisten sijoittuminen ja sopeutuminen Loimaan seudulle

arkeologi **Ville Laakso**: Kurkijoen arkeologiasta

professori **Tapio Nikkari** esityksestään: Kuvia Kurkijoelta

kamarineuvos **Kari Rahiala** keskustelujen juonnosta

Rtg-ylilääkäri **Jouko Kurri**: Museon ja rakentamansa perämööttori-kokoelman esittelystä sekä koko tilaisuuden järjestelyistä

Sydämellinen kiitos kaikille tilaisuuden järjestämiseen osallisille

KURKIJOKI-SEURA

Isoisäni sotaan lähdössä, hän on seisovista miehistä seitsemäs vasemmalta, musta lakki ja palttoo päällä. Tunnetteko, keitä on kuvassa ja tiedättekö, onko se kenties otettu Kurkijoella? Isoisäni oli kotoisin Joroisista Etelä-Savosta.

Albin Lipsanen vapaussodassa

Isoisäni Albin Lipsanen , s. 6.5.1892 Joroisissa, osallistui vuoden 1918 vapaussotaan ja palveli 6. Jääkärirykmentin XVIII pataljoonan (”Laatokan jääkärit”) 3. komppaniassa. Rykmentin sotilaskantakirjan mukaan Albin Lipsanen astui palvelukseen 10.3.1918. Palkkalistojen mukaan hän palveli 21.6.1918 saakka. Osoittamastaan urhoollisuudesta ja neuvokkuudesta taisteluissa hänet palkittiin IV luokan vapaudenristillä

(ylipäällikön päiväkäsky n:o 64/18): Hänet myös ylennettiin 9.5.1918 korpuraaliksi. Lipsanen sai vapaussodan muistomitalin, mutta kukaan suvustamme ei koskaan ollut nähnyt ansiomerkkiä. Vähän aikaa sitten minulle selvisi, ettei sitä oltu koskaan pystytty toimittamaan, sillä isoisäni osoitetta ei näinä levottomina aikoinaan ollut tiedossa. 6. jääkärirykmentin XVIII pataljoona, jonka komentaja oli jääkärikapteeni

O B H Nordenswan, lähti liikekannallepanokäskyn saatuaan Sortavalasta rautateitse Antreaan 19.4.918, mistä se siirtyi Pölläkkälän – Rahkolan ja Heikurilan kylien kautta Muolaanjärven tienoille. Täällä pataljoona joutui kiivaisiin taisteluihin Ilveksen ja Hotakan kylien valtaamiseksi. Selvittyään voitollisesti näistä taisteluista se eteni Perkjärvelle ja edelleen Säiniölle, missä se sitten saikin olla reservissä sodan loppuvaihees-

sa. Kuitenkin pataljoona komennettiin vielä varsinaisen sodan jo päättyttyä rajanvartiotipalvelukseen Rautuun. Sieltä se vasta kesäkuun 10. päivän tienoilla siirrettiin Lahteen, ja muut paitsi palvelukseen jätetyt nuoremmat ikäluokat kotiutettiin juhannukseen mennessä. Luulin pitkään, että itselläni ei ole minkäänlaisia siteitä Rautuun, vaikka olen Rautulaisten lehden toimittaja. Yllätys oli melkoinen,

Kenttäpostia Idalle

Kortti on lähetetty liki 100 vuotta sitten Kurkijoelta. Kortin isoisäni Albin on lähettänyt sisarelleen Ida Lipsaselle 1918.

Kurkijoella 26.3.1918

Tänä aamuna olgmmz saapuna tännz kirkonkylään ja täällä mz nyt rupzmmz harjoittelmaa kyllä mz täällä zi kauvan viivgtä, ehkä näinä päivinä tulz lähtö rintamalle luultavasti antzajan rintamalle vaan zi siitä mitään tietoa olz. Tervzisiä täältä laatokan rantapuolesta. (Kirjoituksesta zi saa szlvää) Tervzisiä kaikille (kirjoituksesta zi saa szlvää).

Kenttäpostija
Harjoitusleiri

Näiti
Ida Lipsanen
Joroinen
Härkälänmäki

kun näin, että minulle tärkeä ja rakas isoisä oli ollut siellä nuoruudessaan vähän aikaa rajavartijana. Olemme siis tallanneet samoissa maisemissa. Pikkutyttönä oli oikea papan tyttö, olimme erottamaton parivaljakko.

Muistan hänet vielä hyvin, jopa näön ja olemuksen, vaikka hänen kuolema- taan on kulunut jo yli vuotta. Isoisäni kuoli 3.2.1958. Samana päivänä minä täytin kolme vuotta.

Seija Lipsanen

Toinen kuva samasta tilanteesta, mukana isompi joukko miehiä ja oikealla siintää jonkun rakennuksen katto.

Mekin menimme ”Myöki mäntii: hää, hyö ja mie”

Olen 1961 kertonut Kurkijokelaisessa lapsuusmuistoistani Elisenvaarassa. Siitä tulee ensi vuonna puoli vuosisataa, joten on taas aika kirjoitella kun hyvää aiheettakin on. Olimme tässä pitempään poissa kotoa ja palatessa postin joukossa ilahdutti lehden uusin numero. Keskiäukeamalla oli upea värikuva-artikkeli toi-

sen lukijamatkan tapahtumista Kurkijoella. Saimme yhdessä olla sillä matkalla mukana, vaimo, poika, minä ja minä. Se oli hieno matka, hyvin suunniteltu ja järjestetty, kaikki meni nappiin. On kulunut 66 vuotta siitä kun hevonen ja kärryt olivat kodin takapihan hiekkakäytävällä valmiina viemään meidät Elisenvaa-

ran asemalle. Kaunis kukkapenkki jäi viimeisenä mieleen. Lähdöstä on jo kaksi kolmannelta vuosisataa ja vielä enemmän on siitä kun lähdettiin talvisodan vuoksi. Jotenkin on vuosikymmenten aikana ollut se tuntu, ettei kotitalolle koskaan palata. Joskus on tuntunut, että ehkä sittenkin. Ja se ”sittenkin” toteutui elokuun

lopussa. Oli kiintoisaa nähdä Kurkijoen lisäksi muuta- kin rajantakaista Karjalaa. Poikani Sami halusi kovasti nähdä isänsä kotitalon ympäristöineen ja minusta eräitä kohokohtia oli käyn- ti Lumivaaran kirkossa ja ”Soi kunniaksi Luoja”. Jaakkiman kirkosta taas oli suora yhteys taivaaseen, kun katto puuttui. Sortavalassa ei tarvinnut odottaa oppaan selostusta Suomen pankin kauniista rakennuksesta. Sen arvasi etukäteen oikein, vaikkei ollut ennen nähnytään. Ei tarvita suurta mielikuvitusta, kun ajattelee

millaista suurta työmäärää lukijamatka on pitkälti etukäteen vaatinut: varauksia, sitoumuksia, riskien välttämistä, varasuunnitelmia. Sitten erilaista ”kansliatyötä” ja lopulta koko toteutuksen junailu. Opastukset, tapahtumat, ruokailut, ajanviete. Voi vain ihmetellä, onnitella ja kiittää retken onnistumisesta. Aikatauluissa pysyttiin, paljon nähtiin, puuhahmiset hoiti hommat, kuski oli kiva ja taitava sekä matkaseura mukavaa. Ennakko-odotukset ja toiveet täyttyivät erinomaisesti. Voiko paremmaksi panna?

Toivon, että myöhemmin ja aikanaan on mahdollista kirjoittaa jotain ihmisistä ja paikoista, joissa joskus olin. Niitä ovat Elisenvaaran Suohovin koulutilan lisäksi Alho, Akkaharju, Matokorpi, Titto. Kaikkea katselin silloin alemmalta silmänskorkeudelta, josta joskus tosin näkee paremmin. Seuraavaan juttuun ei sitten tarvittane puolta vuosisataa.

Tapio Laurén

Kirjoittajan esittely:

Nimi: **Raili Laine, os. Kuitunen**

Syntymäkotikunta: **Kurkijoki, Elisenvaara**

Nykyinen asuinkunta: **Muurame**

Mikä sinut innosti osallistumaan?

Kurkijokelainen-lehti innosti kutsullaan: Kirjoitelkaa mm. jälleenrakennuksesta pulajalla.

Löytyikö aihe helposti?

Aihe löytyi helposti. Isä ikävöi Karjalan kotia Elisenvaarasta. Asuimme kotiväen kanssa ahtaissa

vuokra-asunnoissa. Isä oli n. 40 v. voimissaan oleva. Oman tontin oston jälkeen kyllä muistan kaikki vaiheet, siitäpä kirjoitin.

Millainen on sinun Kurkijokesi?

Nyt olen yksin niitä muistellut, se entinen kotiväki on jo kuollut: isä, äiti ja velipoika. Oman perhepiirini nuorten eli lasteni perheiden kanssa olen pitänyt tiivistä yhteyttä. Oma mieheni kuoli 4 v. sitten.

Millaisista asioista haluaisit vielä kirjoittaa?

Kyllä joskus kirjoitankin Kurkijokelaiseen, kunhan aiheen jostain nappaan!

Kirjoituskilpailu "Uusilla asuinsijoilla"

Tämän vuoden lehdissä tullaan julkaisemaan kaikki kirjoituskilpailuun osallistuneet kirjoitukset. Ne kertovat monipuolisesti asettautumisesta uusiin kotipaikkoihin ja oman paikan löytämisestä vieraassa ympäristössä kaukana koti-Karjalasta. Sarjan aloittavat palkitut ja kunniamaininnan saaneet ja sen jälkeen muut hyvät kirjoitukset vapaamuotoisessa järjestyksessä.

Kuvat: Raili Laineen kotiarkisto

Elettiinpä sodanjälkeistä muistelojen aikaa 1943-51

Jälleenrakennus Leppälahteen! Osa 2.

Eipä se parakki kertatakoilla murentunutkaan. Kaikesa isä löysi sen hyvän puolen, niin kuin nytkin. Sehän on parakki kyhätty kuin korttitalo. 2,5 x 2,5 metrin levyistä, joissa on sekä sisä- että ulkopuoli, välissä eristysvilla. Levyt vaan nostetaan kuorma-auton lavalle ja ajetaan Leppälahteen. Siellähän niitä voi purkaa laudoiksi tarpeen mukaan. Niin tehtiinkin.

Oli se isä-Aatun onni tuo parakin osto. Se toi pula-ajan rakentajalle monenlaista apua ja suojaa rakentamisen eri vaiheissa. Sorkkarautaa kyllä tarvittiin. Se oli purkaessa ahkerassa käytössä. Levyt oli tiukkaa tavaraa ja purkaessa ei saanut särkeä lautojen reunakanttia.

Kattokaahan lapset, helppoahan se on, kun ei tee siitä vaikeaa."

Naulojakin irtoili nais-sä purkuhommissa paljon. "Masa ja Raija, teille on siinä oma tehtävä, kun naputtelette naulat suoriksi. Siitä olisi iso apu." Isä näytti

mallia: "Kattokaahan lapset, helppoahan se on, kun ei tee siitä vaikeaa." Pieni kiskonpätke alle ja vasaralla vääntyneen naulan niskaan, jo oikenee. Olihan meillä velipojan kanssa pientä kilpailua tässä naulan oikomisessakin.

Sattui joskus pientä tapaturmaakin, kun vasara löi hutia ja osuikin peukaloon. Ei voinut ruveta itkuunkaan, vaikka vesi tuli silmään. Ei muuta kuin vähän sylkäistä peukunpäähän ja puhalttaa. Näin pika-apu toimi useimmiten.

Oli meillä veljeni kanssa toinenkin uskottu homma. Aatu-isä huuteli joskus illalla: "Hei Masa ja Raija, joko kasiaiset on ruokansa saaneet?" No, ne oli isän kalakavereita. Puutynnyrin puolikkaassa koivujen varjossa kastematoset luikertelivat vesiheinän ja mullan seassa. Niiden herkkua oli myös kylmät kahvinporot. Matosia käytettiin pitkän siiman syöteinä.

Kalastus oli isän virkistys, rakentajan ja veturimiehen työn vastapaino. Pitkäsiima madotettiin illalla ja soudettiin veneellä Leppä-

veden aaltoihin samalla siimaa laskien. Soutajan piti aina olla mukana. Aamulla 5-6 aikaan siima käytiin nostamassa. Isä sai hyviä saaliita, ne olivat hyvin lahnavoittoisia, haukiakin tuli joskus. Kyllä Leppävesi antoi parastaan! Se antoi ruokapöytään särvintä.

Kyllä Leppävesi antoi parastaan! Se antoi ruokapöytään särvintä."

Meidän äiti, se entinen Viipurin tyttö, oli saanut opin lahnan suolaamiseen ja oli siinä hyvin tarkka. Kellariri ei ollut rakennuspaikalla, vaan se oli isojen kivien välissä sijaitseva oikein kylmä syli, jossa kalasta tuli Siviäidin kuulua suolalahnaa. Se oli perunan hyvä kaveri syödessä.

Meillä oli jälleen talkoot. Nyt tehtiin uudelle kodille pohjaa eli kivijalkaa. Valu-hommassa oli touhua kerakseen. Talkoomiehiä oli muistaakseni kymmenen. Tampereen Arvi-setämme, joka tiesi paljon näistä asi-

oista. "Maalimalta opittua", hän sanoi. Otto-serkku Jyväskylästä oli myös usein isän apuna. Jyväskylän veturitalilta tuli työkavereita, joille oli sattunut vapaapäivä.

Kaikien avun antoi kuitenkin paikkakunnan Heikin

traktorin käyttämä sementtimylly. Lähinaapuri lupasi kaivostansa veden. Vettähän se homma vei. Vesipostissa oli jokainen, jolla vähänkin ämpäri kourassa kesti. Ihmeesti kaivossa riitti vettä, jännättiin, että riittääkö loppuun asti.

Nyt ne kiilakivet, joita velipojan kanssa kerättiin räjäyttämisen jälkeen, olivat tarpeen. Isä-Aatu kierteli katsomassa, että miehet muistivat heitellä kiilakiviä sementin sekaan. Hän tarkkaili vielä, että kivet menivät maskin sekaan. Isällä oli pitkä korento, jolla koetteli, jotta kivi ei jäänyt ulkopintaan näkyviin. "Näin ei tule rupinen ulkosivu", hän nauraen haastoi. Ilma suosi talkoolaisia. Pian valuhomma oli onnella ohi, miehet väsyneitä, mutta hyvilläin, kun kaikki meni, niin kuin meinattiin.

Jälleen oli tuttu ranta-sauna miehille antamassa virkistystä. Kehuivat siellä olleen maailman ihanimmat lölyt. Äiti tarjoili miehille ruoat ja juomat. Oli kiva omistaa hyviä kavereita. Näin sen huomaa, kun apua tarttee, niin kaveria ei jätetä pulaan.

Oli riemukas olo koko

porukalla, kun valuhommat oli onnella ja kauniin ilman aikana saatu tehtyä. Isä oli tosi tyytyväinen. Kehui ja kiitteli porukkaa taas, että meillä onnistui yhteistyö. Sokkelin kuivuessa päästään erilaisiin hommiin. Huoltorakennukset nääs puuttuu. Jonkinlainen sateensuoja eli levähdyspaikka, työkaluvaja ja se huussi, jossa saa sanomalehden lukea rauhassa. Isä-Aatu ja veli-Masa, miehet yhdessä tekevät nämä hommat, kuuluivat kehuun.

Niinpä lauta sahattiin ja vasarat paukkuivat. Aatu-isä naureskeli, että "kyllähän tämmösiä pömpeleitä pian kasaa, kun ovat väliaikaisia.

Ei tartte vatupassia, muuta kun tarkan silmän..."

Ei tartte vatupassia, muuta kun tarkan silmän..." Ostettu parakki oli jälleen apua ja suojaa antamassa. Valmiista levyistä kasattiin mukavasti kesäkotia eli sateensuoja. Levyt olivat painavia, olihan siinä sisä- ja ulkopuoli samassa. Toiset levyt olivat jopa ikkunoihin. Miehet kampesivat ne kivien päälle,

Sukulaisia ja omaa väkeä Leppälähteen talon portailla.

Myöhemmin valmistui ulkorakennus alarinteesen. Osa lapsista suvun jälkikasvua.

Talon rakentaja Isä-Albin 80-vuotispäivänään.

näin hahmottui meille mukava sateensuoja. Veli-Masa niemesi sen ”hörskäksi” ja sillä nimellä se palveli meitä yli kaksi vuotta. Siellä oli lankkulaveri 2-kerrossänky. Joskus, kun isällä oli vapaat, siellä onnistui kesähelteellä yöpyminenkin. Sähköä ei ollut. Äiti keitteli ”pikkuriimuksella”, joka oli

”Äiti keitteli ”pikkuriimuksella”, joka oli melkoinen laitos.

melkoinen laitos. Suhiseva ja pahalle haiseva, väliin reistailevakin, mutta toimi kuitenkin. Kyllä Sivi-äiti kuului joskus sadattelevan: ”On tää keitin varmaan Aatamin aikainen, kun ei joudu

ruoka. Ylen hidas!”

Kaikki hommat talousrakennuksella meni suunnilleen, kuten pitikin. Lautaa ja lankkua tuli sahalta suoraan, niitä pinottiin porukalla taa-peliin. Talonrakennushommia käynnistettiin. Isän vapaapäivät ja kesäloma oli etukäteen suunniteltu, rakennuksellapa tietenkin.

Veljensä Arvi Tampereelta oli hyvä apu muurien ja uunien teossa, hänellä oli kokemusta ja tuntemusta näistä asioista. Hän oli nuohoojamestarin hommasta jo eläkkeellä. Sotaveteraani Otto-serkku oli jälleen isän apuna. Näin apua taas löytyi, kun sitä tarvittiin.

Muonitushommissa Sivi-äitimme kantoi kortensa kekoon. Joskus äiti lähti

Jyväskylän kotiin lepäilemään, toisin sanoen sinne pyykkitupaan, porukan ”pyykinä” pursauttamaan”. Silloin pyykkituissa ei ollut koneita. Oli käsivoimat, mäntysuopa ja pyykkilautta. Joskus lipeällä keitettiin valkoista pyykinä.

Ensimmäisen kesän unelma oli saada talo vesikattoon. Vinolaudoitus tehtiin myös kesällä. Ulkopaneelit laitettiin seuraavana kesänä. Peltikatto oli isän unelma – sekin toteutui. Monien tiedustelujen jälkeen isä sai vihdoin tietää, mistä ja miten pellin sai noutaa. Peltiseppäkin löytyi ja sekin homma rupesi käymään.

Aikaa meni 2-3 vuotta ennen kuin talo oli suurin piirtein valmis. Isä sanoikin,

että ”hartiapankista kampeaa rahaa, ei pidä kiirehtiä, muuten palaa päre”.

”hartiapankista kampeaa rahaa, ei pidä kiirehtiä, muuten palaa päre”

Omistaisinpa kaukoputken, jolla voisin kurkistaa vuosikymmenien taakse Leppälahden kodin luokse. Siellä Rakkaat vanhempani asuivat omassa mökissään. Talo seisoi ryhdikkäänä mäkisellä rinteellä kellertävän maalin ja valkeat somisteet saaneena. Kotikultani, etpä voi haastaa, kuinka paljon käsiä ja voimavaroja on tarvittu, ennen kuin voi sanoa: ”Talo on valmis nyt!”

Veli-Masa ja minä Raija olimme perustaneet jo perheet. Näin elämänpöytä vei meitä mukanaan. Sitä rakasta taloa emme kerinneet paljon asua. Käymäselteään vain. Iloisella mielellä siellä tultiin käymään, maaseudun rauhaan kaupungin kivitalo-asunnosta.

Isä-Aatu oli oikein lastenlasten kaveri. Hän järkkäili kaikkea mukavaa leikkiä heille niin ulkona kuin sisälläkin huoneissa. Sivi-mummo hellitteli lapsia keittiön herkuilla. Viisi kappaletta oli tuota rakasta jälkikasvua, ikäjärjestyksessä Tuula, Anneli, Vesa, Timo ja Heli.

Näistä tarinoista lieenee jo vuosikymmen. Nääs’ lastenlastenkin perheet jo pyörii

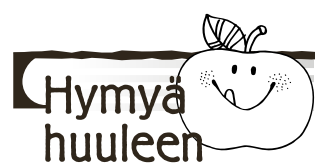
elämänpöydässä mukana.

Luopumisen aika tuli, suuri suru. Nämä entiset rakkaat rakentajat, kukin heistä lähti vuorollaan. Äiti-Sivi, isä-Aatu ja veli-Masa, joka oli kuollessaan vain 46-vuotias. Äkkikuolo vei rakkaan veljeni Masan noin nuorena.

Rauha teille entinen kotiväki siellä Luojan kämmenellä.

Kiitos vanhemmille, äidille ja isälle. Etenkin sodan aikana puutteenkin keskellä meillä oli rakkaus ja huumori veljeni Masan kanssa hyvänä kasvupohjana.

Talvikki Elisenvaarasta

Lääkäri: Nyt on rouvan verenpaine pahasti koholla. Potilas: Siihen tiedän syyn. Viisikymppisen tyttäreni asunnossa tehdään remonttia ja hän on asunut kolme viikkoa minun luonani.

Tiedättekö miksi on Poliisilaulajia? Siksi koska kukaan ei halua laulaa poliisille.

Teloittaja oli tuomitun kanssa matkalla mestauspaikalle. Sataa kaatamalla. Koiranilma, mutisee tuomittu. Hyvähän sinun on, minun täytyy taivaltaa takaisinkin tässä sateessa.

Jos eduskunnan puhemies huolehtisi siitä, että kansanedustajat sanoisivat vain sen mitä ajattelevat, eduskunnassa olisi hiljaista.

Pohjantähden täytyy olla lähempänä kuin Tukholma. Kirkkaana yönä Pohjantähti näkyy, mutta Tukholman valot eivät.

Tulin kerran outoon kirkonkylään. Pysäytin auton ja kysyin vastaantulijalta,

että missä on lähin toiletti. En mie tiijä, mutta kysykää tuolta postista. Missäs se posti on? Se on tuossa vessan kullalla.

Vanhus käveli kadulla ja näki itkevän pikkupojan istumassa portailla. Vanhus kyseli pojalta, että miksi häntä itketti. Poika nyhkytti ja sanoi:

- En pysty samaan kuin muut pojat. Silloin vanhus istui pojan vireen ja alkoi nyhkyttää.

Lentäviin lautasiin uskovat naiset ovat yleensä naimisissa.

Tohtori. Minä kuvittelen olevani koiran, valitti potilas psykiatrilta. Kuinkas kauan sitä on jatkunut? Pennusta asti.

”Matkalle lähtiessä sairastun aina edellisenä päivänä.” ”Mikset lähde päivää aikaisemmin?”

Onni ja Anni keskustelivat, ikää 3 v. molemmilla. - Tiijätkö mikä se on mikä on keltane ja siin on laitoja? - En tiijä. - Sehä on tietyst tiikeli. Aforismi: Paha saa aina palkkansa, hyvä jää ilman.

Laatokan kansallispuiston perustaminen uhkaa lykkääntyä

”Kansallispuisto pohjoiselle Laatokalle on jo toukokuussa 2009 tehdyn Venäjän hallituksen periaatepäätöksen

mukaan perustettava tämän vuoden loppuun mennessä. Koska paikallisten viranomaisten ja muiden intressipiirien kuulemisetkin ovat yhä tekemättä, puiston perustaminen uhkaa lykkääntyä kauas tulevaisuuteen”, kirjoittaa Harri Ekholm

Karjala-lehdessä 14.10.2010 hän jatkaa, että puistohankkeen perustamisessa on vedottu tasavallan presidentti Tarja Haloseen, jotta hän keskusteluissaan Venäjän presidentti Dmitri Medvedevin kanssa vauhdittaisi hankkeen etenemistä.

Escon puumerkki

Kurkijokelaisen koulu-urkuharmonin tarina

Kuva liittyy Kurkijoen kunnan historiaan siten, että siinä on menossa Kurkijoen kunnan evakuidun omaisuuden inventointi, autotallin ovesta näkyy koulukaappi. Kuva on kesältä 1946. Ilmajoen kappalainen, rovasti Armo von Essen, on kutsumut inventoijat. evakot ja oman väkensä yhteiseen kuvaan. Henkilöt vasemmalta rovasti Armo von Essen, ruustinna von Essen, tytär Katariina von Essen, tuntematon, Sylvi Karsila, Sylvi Hämäläinen, Kurkijoen hoitokunnan puheenjohtaja Jaakko Hämäläinen, kaksi tunnistamatonta, kunnan kirjuri Jaakko Panzar, kunnan hoitokunnan jäsen Pekka Kiiski, Sylvi Karsilan edessä Jaakko Karsila 5v, hänestä oikealla Anja Karsila, vasemmalla Jaakosta Raija Karsila, Elisabet von Essen, rovestin edessä olevaa pientä tyttöä en tunnista. Pappi halusi historiallisen kuvan perheestään ja vuokralaisistaan, elettiin hyvässä ja sopuisassa hengessä, ilman minkäänlaista kiittoa. Me lapset jatkoimme Tervussa 42-44 alkanutta kansakoulua pappilaa vastapäätä Kyröjoen toisella olevassa Peuralan koulussa, ja vuotta myöhemmin Ilmajoen yhteiskoulussa.

Sylvi ja Nestor Karsilan lapset ja lastenlapset lahjoittivat syksyllä 2008 Kurkijoki - museolle jostakin Kurkijoen kansakoulusta 1944 evakuidun urkuharmonin. Se oli myytävänä Kurkijoen kunnan irtaimiston huutokaupassa Ilmajoen kappalaisen pappilassa 1946.

Pappilan vanhaan navettaan oli sijoitettu Kurkijoen kunnan Tervun hovin evakuoidut hevoset ja lehmät, pappilan autotalliin osa kansakoulujen irtaimistoa ja muihin ulko-varstoihin Tervun hovin maatalouskoneita. Tämä omaisuus oli isämme Nestor Karsilan valvonnassa ja hoidossa siihen saakka kunnes kunnan toiminta oli lakkautettava ja omaisuus myytävä julkisessa huutokaupassa. Karsila toimi Tervun tilanhoitajana syyskuusta 1941 syksyyn 1946 ja jo aikaisemmin vuodesta 1924 vuoteen 1940. Karsilan perhe oli evakossa tässä

Kiikkalan pappilassa

Hevosista ja lehmistä saatiin huutokaupassa 240 000 mk, koulukalustosta 102 200 mk, maatalouskoneista 18 000 mk. Kunnan toiminnan lakattua kaikki varat siirrettiin Kurki-Säätiölle valtuuston aikaisemmin tekemän päätöksen mukaisesti Laina-ut: Rainer Hakulinen, Kurkijoki sodasta evakkoon.

Harmonin vanhempamme olivat hankkineet siinä toivossa, että joku meistä neljästä oppisi soittamaan. Yksinkertaisia lasten- ja kansanlauluja lukuun ottamatta kenestäkään ei tullut soittajaa. Harmoni on viipynyt kodeissamme aina siihen saakka, kun kukin on hankkinut pianon, soittotaidon kuitenkin merkittävästi parantumatta Viimeiseksi harmoni oli sisaruksista Raija Salon os. Karsilan tyttären Marja Salon hallinnassa.

Sakari Karsila

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. univelka
2. J.S. Siren
3. rintaliivit
4. maan tomusta
5. vesi
6. naaras
7. palokärki
8. Lounais-Aasiassa
9. Islannissa
10. muurahaisia ja niiden toukkia, myös marjoja

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajaja

ASIANAJAJA

on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalaankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
VT Pia Aulio
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Lukijamatkalla kuvattua

Ruskealan kaivosten kauneutta, kuva Lyyli Nevanperä

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi